

fondsen) hebben zich op den Aertzetag naast de meerderheid der collegas geplaatst. In beginsel keuren ook zij het streven naar vrije artsenkeus goed. De *Münch. med. Wochenschr.* herinnert er aan, dat zij heel wat tegenstand van meer heetgebakerde voorstanders heeft moeten overwinnen om te voorkomen, dat de bezitters van vaste betrekkingen aan ziekenfondsen uit de artsen-organisatie werden gebannen. Zou dit zijn geschied, dan zou men nu een aantal tegenstanders hebben, die thans medestanders zijn.

SCHOOLKLINIEK TE BRIGHTON. — De schoolcommissie te Brighton heeft besloten, een „schoolkliniek” op te richten, omdat zij het een logisch gevolg vindt van de haar door de wet van 1907 opgelegde verplichting tot geneeskundig schooltoezicht, dat de ongesteldheden, die bij dit toezicht worden ontdekt, op kosten der belastingbetalers worden behandeld. Voorloopig zal deze behandeling zich bepalen tot de huidziekten en tot het verstrekken van brillen, en wordt een som van 100 P. St. per jaar uitgetrokken, waarvoor de commissie zich het recht verschaft, de kinderen in de ziekenhuispoliklinieken te doen behandelen. Het besluit werd genomen op grond dat „de geheele gemeenschap lijdt, als de gezondheid van het kind niet goed is” (*Lancet*). Er werd niet gedacht aan kleinigheden als de verplichting der ouders, die het kunnen betalen, om zelf voor de gezondheid hunner panden te zorgen en daarvoor niet van gasthuispoliklinieken gebruik te maken, noch aan de verplichting der gemeenschap, om kinderen, die het niet kunnen betalen, geneeskundige hulp te verschaffen, of zij school gaan of niet.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE BEHANDELING DER BUITENBAARMOEDERLIJKE ZWANGERSCHAP.

Naar aanleiding van de ons reeds grootendeels bekende gevolgtrekkingen, waartoe de Nederlandsche gynaecologen gekomen zijn uit hun ervaring omtrent bovengenoemd onderwerp, trof het mij, dat bij de conservatieve behandelingswijze geen melding werd gemaakt van een uiterst eenvoudigen kunstgreep, die misschien veel meer doet dan al het ijs en opium. Vóór vele jaren bij een gedachtenwisseling over hetzelfde onderwerp in den Geneeskundigen Kring te Amsterdam tusschen NIJHOFF en MENKO, vestigde de eerste, meen ik, er de aandacht op, dat een *goed samendrukkend verband om den buik* in staat zou zijn, de bloeding te doen ophouden, evenals druk op de bloedende plek bij een uitwendige wond. Deze raadgeving vond ik heel logisch. Al is het misschien niet altijd mogelijk door een goed drukverband om den buik onmiddellijk op de bloedende plek invloed uit te oefenen, toch kan dan de buik zich niet verder uitzetten door den tegendruk van het verband en de overstroming der buikholte wordt tegengegaan.

Verder vernam ik gaarne naar aanleiding van de gedachtenwisseling omtrent de al- of niet-toediening van excitantia, hoe men den blijvenden, niet-toenemenden collapstoestand bij en na een inwendige bloeding onder-

scheidt van een *voortdurende* inwendige bloeding. Als dit niet mogelijk is, en de patiënt dreigt te sterven, moet men dan niet in de huispraktijk toch zoutwater- en campher-inspuitingen toepassen? Immers aan vervoer van de lijderes naar een ziekenhuis zal dan toch wel geen verstandig arts denken, evenmin als het mogelijk is zoo maar op stel en sprong eventjes een buikoperatie te doen. Is het dus niet mogelijk beide gevallen van elkaar te onderscheiden, dan moet men toch maar veronderstellen, dat een toestand aanwezig is, waaraan men nog wel wat kan doen, dus collaps aannemen bij opgehouden bloeding, en de behandeling hierbij aangewezen toepassen.

Amsterdam, 8 Augustus 1909.

A. CIJFER.

REUNIE MAVORS MEDICATOR.

De ondergeteekende verzoekt den oud-leden van Mavors Medicator, die de circulaire tot bijwoning der te houden reunie nog niet beantwoord hebben, dit spoedig te doen. Mochten onverhoopt oud-leden van genoemd corps niet in het bezit gekomen zijn van genoemde circulaire, dan houdt de commissie zich voor bericht aanbevolen.

Amsterdam, Aug. 1909.

De secretaris der reunie-commissie

Middenlaan 1.

L. C. VAN DER MEULEN.

NIEZEN.

Geachte Redactie.

In verband met het referaat van PINKHOF op bl. 401 over sternutatoria kwam mij een waarneming in herinnering, die ik U gaarne wil mededeelen.

Het betrof een man met een flink infiltraat van de bovenkwab der rechter long, die met hardnekkig hoesten werd geplaagd. In zijn gezonde jaren moest patiënt zeer veel niezen, wel twintig maal daags naar hij mij vertelde. Zoo gauw zijn tuberculose opgetreden en het hoesten begonnen was, had het niezen plotseling opgehouden.

De man herstelde na een jaar bedlegerig te zijn geweest, zoo zelfs dat hij voor een levensverzekering werd goedgekeurd. Tegelijk dat het hoesten bedaarde, begon het niezen weer, door den patiënt begroet als een teeken van optredende genezing; met voortgaande verbetering kwamen de niesbuien geleidelijk aan tot hun oude frequentie en hevigheid terug.

U dankend voor de plaatsing verblijf ik

Uw dienstwillige collega

Rotterdam, 8 Aug. 1909.

F. P. J. DOELEMAN.

BRIEFWISSELING.

HERSENONDERZOEK.

De commissie van advies van het Centraal Nederlandsche instituut voor hersenonderzoek deelt mede, dat in het instituut dringend behoefte bestaat aan foetaal menschelijk hersenmateriaal, vooral uit de jongere stadia van